

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет журналістики
Кафедра радіомовлення і телебачення

Затверджено

на засіданні кафедри радіомовлення і
телебачення факультету журналістики
Львівського національного
університету імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2020р.)

Завідувач кафедри В. В. Лизанчук

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«Журналістська майстерність»,

що викладається в межах освітньої програми «Журналістика»

першого освітнього рівня вищої освіти

для студентів IV курсу (VIII семестр) із спеціальності 061 Журналістика

Львів –2020 р.

СИЛАБУС
з курсу «Журналістська майстерність»
2020/2021 навчального року для студентів IV курсу у VIII семестрі

Назва курсу	«Журналістська майстерність»
Адреса викладання курсу	Вул. Генерала Чупринки, 49, м. Львів, 79044.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет журналістики, кафедра радіомовлення і телебачення.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	06 Журналістика, 061 Журналістика
Викладачі курсу	Білоус Оксана Михайлівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент; Дворянин Парасковія Ярославівна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент; Борис Леся Романівна, асистент; Калинів Андрій Любомирович, асистент; Павлик Мар'ян Тарасович, асистент; Подедворний Тарас Володимирович, асистент; Табінський Ярослав Ігорович, асистент.
Контактна інформація викладачів	(032) 239-47-64 ; (032) 239-40-30 , kafradioiteleb@ukr.net , Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 308, 310
Консультації по курсу відбуваються	Щосереди о 15 год.: Львів, вул. Генерала Чупринки, 49, ауд. 308,310
Сторінка курсу	https://journ.lnu.edu.ua/course/zhurnalistska-majsternist-3
Інформація про курс	Вивчаючи цей курс, студенти практично опановують теоретичні знання про природу художньо-публіцистичних радіо- і тележанрів, порівнюючи їх між собою та газетно-журнальними жанрами. Готують і записують у навчальній телерадіостудії радіо- і телевізійні нариси, зосереджуючись на особливостях методики їх створення, тематиці і змістовому наповненні. Адже радіо- і телевізійний нарис – це художньо-публіцистичний жанр, в якому на документальній основі розкриваються суспільно важливі, цікаві події і явища, в центрі яких всебічне зображення

	людини. Радіо- і телевізійний нарис синтезує в собі публіцистичний й художній прийоми та засоби відображення. Основними жанровими ознаками радіо- і теленарису – документальність, доступність, актуальність, єдність художності й публіцистичності. До виражальних засобів теле- і радіонарису належать усне слово, відеозображення, музика, шуми, монтаж.
Коротка анотація курсу	Курс «Журналістська майстерність» є вибірковою дисципліною із спеціальності «Журналістика» для освітньої програми «Журналістика» першого освітнього рівня, яку викладають для студентів IV курсу у VIII семестрі 2020/2021 навчального року в обсязі 1,5 кредита (44 год. лабораторних занять і 1 год. самостійної роботи)
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Журналістська майстерність» є поглиблене опанування студентами природи художньо-публіцистичних теле- і радіожанрів, зосереджуючись на методиці створення теле- і радіонарисів. Адже у радіо- і телевізійному нарисах студенти розкривають морально-духовний, національно-інтелектуальний характер нашого сучасника через його думки, вчинки, розвиток, становлення, утвердження. У теле- і радонарисі осмислюються взаємовідносини не лише суспільні, а й особистісні у найрозгорнутішому вигляді. Під час написання нарисів студенти вчать прискіпливо вивчати реальність, розповідати про актуальну, важливу подію через рядове і повсякденне, розкривати характер сучасника у його справах і прагненнях, показувати значущі, яскраві явища утвердження духовної соборності Української Держави.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Багмут А. І., Бровченко Т.О., Борисюк І.В., Олійник Г.П. Інтонаційна виразність звукового мовлення засобів масової інформації. – К., 1994. – С 48-64. 2. Бараневич Ю.Д. Жанри радіовещання. Киев-Одесса. –1978. – С.23-28. 3. Бахтин М. Проблема речевых жанров / Эстетика словесного творчества. – М., 1979. 4. Беневоленская Т. О. О языке и стиле газетного очерка. – М., 1973. 5. Білоус О. Методичні засади підготовки і проведення

	<p>інтерв'ю // Телевізійна і радіожурналістики (Історія, теорія, практика: погляд у майбутє). – Львів, 1999. – Вип. 2 – С. 129-138.</p> <p>6. Голдовская М. Человек крупным планом: Заметки теледокументалиста. – М., 1981.</p> <p>7. Дмитровський З. Є. Термінологія зображальний засобів масової комунікації. Довідкове видання. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 128 с.</p> <p>8. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: підручник. – 2-ге вид., переробл. і допов. / В. Й. Здоровега. – Львів : ПАІС, 2004. – 268 с.</p> <p>9. Зубанич Ф. Діалоги серед літа. – К., 1982. – 262 с.</p> <p>10. Летунов Ю. Время. Люди. Микрофон. М., 1974. – С. 91-125.</p> <p>11. Качкан В. А., Лизанчук В. В. Особливості підготовки матеріалів для радіо і телебачення: навчальний посібник. – Львів: Редакційно-видавнича група Університету, 1987. – 68с.</p> <p>12. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С. 212-304.</p> <p>13. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.; Знання, 2006. – С. 234-264.</p> <p>14. Маграчев Л. Сюжеты, сочиненные жизнью. – М., 1972.</p> <p>15. Минков М. К проблеме жанров в радиовещании. – М., 1973. – С. 3-53.</p> <p>16. Ревенко А. Заповедное слово. – М., 1975.</p> <p>17. Олейник В. Радиопублицистика. – К., 1978.</p> <p>18. Сербенська О. А. Бабенко В. В. Основи телетворчості: Практикум. – Львів: ПАІС, 2007. – 112.</p> <p>19. Смирнов В. Радиоочерк. – Ростов, 1984.</p> <p>20. Томан Іржі. Мистецтво говорити. – К., 1982. – 262с.</p> <p>21. Федоришин В. Записки радіожурналіста: така наша робота. – Хмельницький, 2002.</p> <p>22. Фихтелиус Э. Десять заповедей журналистики / Пер. со швед. Вероники Менжун. – М., 1999.</p> <p>23. Шаповал Ю. Телевізійна публіцистика: методологія, методи, майстерність. – Львів, 2002.</p>
Тривалість курсу	45 год.

Обсяг курсу	44 год. лабораторних занять і 1 год. самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	<p>Після завершення цього курсу студент буде</p> <p style="text-align: center;">Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - засади діяльності засобів масової комунікації; - найважливіші аспекти пропаганди української національної ідеї державотворення; - головні заади творчого процесу журналіста; - критерії поділу журналістських творів на жанри; - порівняння аналітичних і художньо-публіцистичних радіожанрів; - способи відображення дійсності в художньо-публіцистичних жанрах і роль в цьому процесі особи автора; - суть аналітичного способу відображення дійсності; - призначення, жанрові особливості, різновиди художньо-публіцистичних жанрів, зокрема радіонарису радіофейлетону, радіокомпозиції радіофільму, оригінальної радіодрами та вимог до них; - фактори впливу засобів масової комунікації на створення й утвердження українського інформаційного простору; - найважливіші змістові аспекти пропаганди засобами масової комунікації сутності української національної ідеї державотворення і формування у людей почуття патріотизму, національної гідності, громадянської мужності. <p style="text-align: center;">Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - на основі зіставлення аналітичних та художньо-публіцистичних радіожанрів письмово схарактеризувати спільне та відмінне у способах відображення дійсності; - записати на аудіовідеоносії художньо-публіцистичні радіоматеріали, проаналізувати їх і написати на них рецензію; - поглиблюючи набуті знання на III курсі, готувати передачі для інтернет-телебачення «Franko TV»; - зіставити інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні радіожанри і схарактеризувати у них спільне і відмінне у способах вираження авторського «Я»; - записати на звуконосії художньо-публіцистичні радіожанри, прослухати їх і схарактеризувати фонетично-морфологічну, стилістичну, власне синтаксичну, емоційно-

	<p>образну структуру;</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінити культуру мови, акцентуючи увагу на смислову точність, словникове багатство, національну самобутність, логічну суголосність, художню образність, ритміко-інтонаційну якість; - підготувати телевізійний або радіонарис, записати його на звуконосій, взяти участь в обговоренні радіонарисів своїх колег на лабораторному занятті та на визначений викладачем телевізійний чи радіонарис написати рецензію; - у будь-якому художньо-публіцистичному радіоматеріалі оцінити особистість автора, його ідейно-політичну заангажованість, морально-психологічний стан, життєвий досвід, інтелектуальний розвиток, ставлення до предмета розмови, тобто його позицію, яка простежується і у виборі теми, доборі фактів, їх осмисленні, формі подачі матеріалу.
Ключові слова	Художньо-публіцистичні теле- і радіожанри, радіо- і телевізійний нарис, методика підготовки нарисів, функція теле- і радіонарисів, журналістська майстерність.
Формат курсу	Очний
Форми навчання	З'ясування на лабораторному занятті сутності художньо-публіцистичних жанрів і зокрема теле- і радіонарисів, детальний розгляд методики створення нарису, запис теле- чи радіонарисів у навчальній телерадіостудії, обговорення їх і написання рецензій на студентські нариси.
Теми	Подано у формі «Схеми курсу»
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру – комбінований. Оцінка складається з кількості балів, набраних під час першого і другого модулів, за виконання творчих завдань і відповідей на лабораторному занятті.
Пререквізити	Опанування цього курсу пов'язано з вивченням дисциплін «Телевізійна комунікація: теорія і новітні практики», «Радіокомунікація: теорія і новітні практики», «Основи культури усного публічного мовлення», «Основи дикторської майстерності».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Студенти будуть опрацьовувати рекомендовану літературу, слухати радіонариси і дивитися телевізійні нариси, готуватимуть власні нариси та будуть їх записувати у телерадіостудії, обговорювати на лабораторному занятті.

курсу				
Необхідне обладнання	Під час створення теле- і радіонарисів студенти будуть використовувати технічні засоби навчальної телерадіостудії кафедри радіомовлення і телебачення.			
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.			
	<i>Оцінка в балах</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Визначення</i>	<i>За національною шкалою</i>
				<i>Залік</i>
	90 – 100	<i>A</i>	<i>Відмінно</i>	<i>Зараховано</i>
	81 – 89	<i>B</i>	<i>Дуже добре</i>	<i>Зараховано</i>
	71 – 80	<i>C</i>	<i>Добре</i>	<i>Зараховано</i>
	61 – 70	<i>D</i>	<i>Задовільно</i>	
	51 – 60	<i>E</i>	<i>Достатньо</i>	
	0 – 50	<i>F-X</i>	<i>Незадовільно</i>	<i>Незараховано</i>
	<p>Навчальний модуль "Журналістська майстерність" оцінюється за модульно-рейтинговою системою. Він складається з 2-х змістових модулів. Кожний змістовий модуль – по 22 години лабораторних занять.</p>			
<p>Передбачено поточний, модульний та підсумковий контроль (залік).</p>				
<p>Підсумкові знання студента за семестр можуть бути оцінені максимально 100 балами.</p>				
<p>Перший модульний і поточний контроль та оцінювання.</p>				
<p>Під час поточного контролю студент може набрати 20 балів.</p>				
<p>Відвідування лабораторних занять – до 3 балів.</p>				
<p>Опрацювання рекомендованої літератури – до 8 балів.</p>				
<p>Вибір теми героя нарису – до 2 балів.</p>				
<p>Зміст виступів на лабораторному занятті – до 7 балів.</p>				
<p>Під час першого модульного контролю студент може набрати максимально – 30 балів.</p>				
<p>За знання методики підготовки радіонарису – до 5 балів;</p>				
<p>За вибір теми, (героя) радіонарису, опрацювання потрібної літератури, записи розповідей про героя – до 10 балів;</p>				
<p>За вчасне написання першого варіанту радіонарису – до 15 балів.</p>				

Другий модульний і поточний контроль та онінювання

Під час поточного контролю студент може набрати до **20 балів**.

Відвідування лабораторних занять – до **3 балів**.

Опрацювання рекомендованої літератури – до **3 балів**.

Зміст виступів на лабораторному занятті – до **4 балів**.

Запис у студії телевізійного або радіонарису – до **10 балів**.

Під час другого модульного контролю студент може набрати **максимально 30 балів**.

Остаточне створення телевізійного або радіонарису – до **20 балів**.

Рецензування теле- або радіонарису – до **10 балів**.

Загальний підсумок теоретичних знань і практичних вмінь за семестр може **становити 100 балів**.

Оцінка "**відмінно**" (90-100 балів) виставляється студентові за практичне виконання таких навчально-журналістських завдань:

- кваліфіковано підготовлений телевізійний або радіонарис: життєдіяльність героя носить важливий виховний характер, цікаві розповіді про нього, вдало використані виражальні засоби, відчувається органічна єдність журналістського тексту з документальними записами;

- ґрунтовно написана рецензія на телевізійний або радіонарис, підготовлений студентом;

- професійно підготовлена передача для «Franko TV»;

Оцінка "**дуже добре**", "**добре**" (71- 89 балів) виставляється студентові за практичне виконання таких навчально-журналістських завдань:

- добре підготовлений теле- або радіонарис: життєдіяльність героя має виховний вплив, цікаві розповіді про нього, належно використані виражальні засоби, вдало поєднано журналістську оповідь з документальними записами;

- добре написана рецензія на радіонарис, підготовлений студентом.

- професійно підготовлена передача для «Franko TV»;

	<p>Оцінка "задовільно" (51-70 балів) виставляється студентові за таких умов:</p> <ul style="list-style-type: none"> - належно не розроблена тема радіонарису, поверховий зміст, бідна мова, не відчувається органічної єдності між оповіддю студента і документальних записів; - будь-як підготовлена передача для «Franko TV»; - поверхово написана рецензія на радіонарис. <p>Оцінка "незадовільно" (до 50 балів) виставляється студентові, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студент впродовж семестру не виконав жодного завдання.
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Призначення телевізійного і радіонарису і вимоги до нього; 2. Документальна основа телевізійного і радіонарису; 3. Жанрові ознаки телевізійного і радіонарису; 4. Різновиди телевізійного і радіонарису. 5. Морально-духовна сутність теле- радіожурналіста; 6. Герой телевізійного або радіонарису: основні вимоги до нього; 7. Самовираження автора в телевізійному і радіонарисі; 8. Органічна єдність автора і героя нарису. 9. Сукупність документальних записів людей акустична і візуальна характеристика події. 10. Поєднання логіко-абстрактного мислення автора, симбіозу поняття і образу. 11. Образний вираз, художня деталь, образна картина і образ-персонаж. 12. Компоненти інших жанрів у телевізійному або радіонарисі. 13. Система виражальних засобів телевізійного і радіонарису. 14. Характер використання мовно-стилістичних виражальних засобів. 15. Взаємозв'язок усного слова, візуальних і акустичних виражальних засобів. 16. Монтаж компонентів телевізійного і радіонарису.
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання студентами якості викладання дисципліни «Журналістська майстерність» надамо після завершення курсу.</p>

СХЕМА КУРСУ «ЖУРНАЛІСТСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»

Змістовий модуль 1. Найпрезентабельніший жанр

Тема 1. Документально-художня природа теле- і радіонарису

(5 годин)

1. Предмет телевізійного і радіонарису;
2. Синтез публіцистичних і художніх прийомів і засобів відеозображення.
3. Еволюція телевізійних і радіонарисів;
4. Образ героя у телевізійному і радіонарисі.

Модифікація аналітичного методу пізнання дійсності в художньо-публіцистичних жанрах. Призначення телевізійного і радіонарису. Документальна основа телевізійного і радіонарису. Публіцистичні і художні прийоми та засоби відображення в телевізійному і радіонарисі. Основні жанрові ознаки телевізійного і радіонарису – документальність, достовірність, актуальність, єдність художності та публіцистичності. Виразальні засоби телевізійного і радіонарису: усне слово, відео, музика, шуми, монтаж. Виразальні та зображальні функції слова.

Питання для дискусії на лабораторному занятті

(6 годин)

1. Призначення телевізійного і радіонарису і вимоги до нього;
2. Документальна основа телевізійного і радіонарису;
3. Жанрові ознаки телевізійного і радіонарису;
4. Різновиди телевізійного і радіонарису.

Рекомендована література:

1. Бараневич Ю. Жанры радиовещания. – К.: Одесса, 1978.
2. Бахтин М. Проблема речевых жанров / Эстетика словесного творчества. – М., 1979.
3. Голдовская М. Человек крупным планом: Заметки теледокументалиста. – М., 1981.
4. Дмитровський З. Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації. Довідкове видання. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 128 с.
5. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 3-тє вид. – Львів: ПАІС, 2008. – 276 с.
6. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С. 212-304.

7. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання 2006. – 628 с. +компат-диск.
8. Смирнов В. Радиоочерк. – Ростов, 1984.

Самостійна робота

(1 година)

На самостійну роботу виділено лише 1 год. На цій годині буде наголошено на основних засадах методики написання теле- і радіонарису.

Тема 2. Тандем «автор-герой» у теле- і радіонарисі.

(5 годин)

1. Національно-громадянська позиція журналіста.
2. Художньо-публіцистична сутність телевізійного і радіонарису.
3. Авторське «Я» в телевізійному і радіонарисі.
4. Комунікативна здатність теле- і радіожурналіста.

Авторське «Я» в телевізійному і радіонарисі. Морально-духовна сутність особистості журналіста. Самовираження автора – засіб розкриття тих явищ, подій, характерів, що містяться в полі його художньо-публіцистичного дослідження. Герой телевізійного і радіонарису. Чергування ролей автора – оповідача і співбесідника – героя. Інтонації, темп, ритм мови робить оповідача і героя різноманітними, виражальнішими. Основні вимоги до героя: володіти словом, вміти цікаво розповідати. «Органічно-особистісний» характер телевізійного і радіонарису.

Питання для дискусії на лабораторному занятті

(6 годин)

1. Морально-духовна сутність телерадіожурналіста;
2. Герой телевізійного і радіонарису: основні вимоги до нього;
3. Самовираження автора в телевізійному і радіонарисі;
4. Органічна єдність автора і героя телевізійного і радіонарису.

Рекомендована література:

1. Беневоленская Т. О. О языке и стиле газетного очерка. – М., 1973.
2. Гід журналіста. Збірка навчальних матеріалів, складена за французькою методикою вдосконалення працівників в ЗМІ. – К., 1999
3. Дмитровський З. Є. Телевізійна журналістика: Навч. посіб.: Вид. 3-тє, доповн. – Львів: ПАІС. – 2009. – 224 с.
4. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С. 212-304.

5. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання 2006. – 628 с. +компат-диск.
6. Маграчев Л. Сюжеты, сочиненные жизнью. – М., 1972.
7. Олейник В. Радиопублицистика. – К., 1978.
8. Шаповал Ю. Телевізійна публіцистика: методологія, методи, майстерність. – Львів, 2002.

Змістовий модуль 2. Методика підготовки теле- і радіонарису.

Тема 3. Публіцистичний образ в теле- і радіонарисі.

(5 годин)

1. Документально-художня природа телевізійного і радіонарису.
2. «Родзинка» у телевізійному і радіонарисі.
3. Органічна єдність самовираження автора і героя у телевізійному і радіонарисі.
4. Особливості вибору героя для телевізійного і радіонарису.

Публіцистичний образ в теле- і радіонарисі – сукупність звукових фактів (документальні записи людей) і акустична характеристика події. Поєднання логічно-абстрактного мислення, документальності, симбіозу поняття і образу (образний вираз, художня деталь, образна картина і образ-персонаж). Відкритість творчої «лабораторії» телевізійного і радіопубліциста. Телевізійний і радіонарис – динамічний компонент елементів інших жанрів, які впливають на характер образу, монтажу документальних записів, використання музики і шумів.

Питання для дискусії на лабораторному занятті

(6 годин)

1. Сукупність документальних записів людей, візуальна і акустична характеристика події.
2. Поєднання логіко-абстрактного мислення автора, симбіозу поняття і образу.
3. Образний вираз, художня деталь, образна картина і образ-персонаж.
4. Компоненти інших радіожанрів у телевізійному і радіонарисі.

Рекомендована література:

1. Голдовская М. Человек крупным планом: Заметки теледокументалиста. – М., 1981.
2. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 3-те вид. – Львів: ПАІС, 2008. – 276 с.
3. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С. 212-304.

4. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання 2006. – 628 с. +компат-диск.
5. Ляшенко Б. Радио без тайн: Рассказ неизвестного диктора. – М., 1990.
6. Олейник В. Радиопублицистика. – К., 1978.
7. Ревенко А. Заповедное слово. – М., 1975.
8. Сербенська О. А., Бабенко В. В. Основи телетворчості: Пракикум. - Львів: ПАІС, 2007. – 112с.
9. Шаповал Ю. Телевізійна публіцистика: методологія, методи, майстерність. – Львів, 2002.

Тема 4. Поліфонія теле- і радіонарису

(5 годин)

1. Форми і методи розкриття авторського задуму в телевізійному і радіонарисі.
2. Своєрідність виражальних засобів у телевізійному і радіонарисі.
3. Фахове використання у телевізійному і радіонарисі компонентів інших жанрів.
4. Необхідні професійні задатки журналіста для створення телевізійного і радіонарису.

Система виражальних засобів створює поліфонію телевізійного і радіонарису, багатозвучність якого спрямована на розкриття авторського задуму. Авторський текст, документальні записи на звуконосій бесід з героєм радіонарису, його знайомими визначають характер використання мовно-стилістичних засобів, музики, шумів. Взаємозв'язок усного слова, візуальних і акустичних виражальних засобів. Монтаж створює сприятливі умови для збагачення виражальної палітри телевізійного і радіонарису.

Питання для дискусії на лабораторному занятті

(6 годин)

1. Система виражальних засобів телевізійного і радіонарису.
2. Характер використання мовно-стилістичних виражальних засобів.
3. Взаємозв'язок усного слова, візуальних і акустичних виражальних засобів.
4. Монтаж компонентів телевізійного і радіонарису.

Рекомендована література:

1. Бараневич Ю. Жанры радиовещания: Проблемы становления, формирования, развития. – Киев-Одесса, Одесса, 1978.
2. Бахтин М. Проблема речевых жанров /Эстетика словесного творчества. – М., 1979.

3. Дмитровський З. Є. Термінологія зображальних засобів масової комунікації. Довідкове видання. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002. – 128 с.
4. Лизанчук В. Журналістська майстерність: підручник. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – С. 212-304.
5. Лизанчук В. В. Основи радіожурналістики: Підручник. – К.: Знання 2006. – 628 с. +компат-диск.
6. Марченко Т. Радиотеатр: страницы истории и некоторые проблемы. – М., 1970.
7. Микрюков М. Эстетические проблемы радиоискусства // Радиоискусство: Теория и практика /Сост. В. П. Зверев. – М., 1981.
8. Музыря А. Радиоочерк (к проблеме жанра и мастерства): Автореф. дис. канд. филол. наук. – М., 1973.
9. Олейник В. Радиопублицистика. – К., 1978.
10. Ревенко А. Заповедное слово. – М., 1975
11. Хоменко І. Оригінальна радопрограма: Навч. посіб. / За ред. В. Я. Миронченка. – К., 2002.
12. Шерель А. Эволюция средств художественной организации материала в радиожурналистике: Автореф. дис. канд. филол. наук. – М., 1981.

Склав В. В. ЛИЗАНЧУК